

CEPOS FORSLAG TIL EN SAMMENHÆNGENDE SKATTEREFORM

Introduktion og resumé

Igennem mange år har der været en debat om det danske skattesystem og niveauet for de danske skatter og afgifter. Samtidig er det tydeligt og veldokumenteret, at det danske skattesystem medfører store forvriddinger og hæmmer det danske vækstpotentiale. De høje afgifter, skatter på kapitalafkast samt progressive personskatter i dansk økonomi udgør en selvstændig udfordring i en globaliseret verden, hvor varer, kapital og højtuddannet arbejdskraft nemt vandrer over landegrænserne. Endelig viser prognoser fra såvel Finansministeriet som OECD, at vækstpotentialet i dansk økonomi er lavt sammenlignet med andre OECD-lande.

Det er i dette perspektiv, at CEPOS fremlægger et bud på en sammenhængende skattereform, som tager et stort skridt i retning af et mindre forvridende og mere vækstorienteret skattesystem.

De grundlæggende principper i reformen er:

- Reduktion eller afskaffelse af de mest forvridende skatter (topskat, selskabsskat, registreringsafgift mv.)
- Afgifter tilrettelægges så de afspejler eventuelle eksterne omkostninger (forurening, sundhedsmkostninger og grænsehandelstab)
- Skattereformen skal bl.a. håndtere pres fra globaliseringen og øge vækstpotentialet i dansk økonomi

CEPOS forslag til en sammenhængende skattereform indebærer samlede lettelser på 59 mia. kr. eller godt 3 pct. af BNP (efter tilbageløb og adfærd):

- En marginalskat på løn på 40 pct. (mod i dag 56 pct.) - den 8. laveste i OECD
- Den lille millionærskat (aftrapning af børnecheck for indkomst over 700.000 kr.) afskaffes
- En marginalskat på 38 pct. for lønindkomst under 250.000 kr.
- Ensartet beskatning af al kapitalindkomst, dvs. aktieindkomst, renteindtægter og anden positiv kapitalindkomst samt nettorenteudgifter, på 25 pct. for alle (i dag op til 42 pct.)
- Pensionsafkastskat sænkes til 15 pct., loft over ratepensioner og udligningskat fjernes
- Selskabsskat på 12 pct. (i dag på 24½ pct.) - den laveste i OECD
- Arveafgiften afskaffes (som i Sverige)
- Registreringsafgiften afvikles
- Afgiftssystemet omlægges, så afgifterne højest modsvarer eksterne skadesomkostninger og tager hensyn til grænsehandel
- Afgifterne, der ikke kan begrundes med eksterne skadesomkostninger, fjernes (f.eks. arbejdsskadeafgiften)
- Øl-, vin-, spiritus- og tobaksafgifter reduceres
- Den høje elafgift på husholdningernes almindelige elforbrug sænkes til elvarmesatsen, og CO2-afgiften tilpasses den forventede kvotepris
- Tinglysningsafgiften fjernes
- Arbejdsskadeafgiften fjernes
- NOx-afgiften nedsættes
- Ejendomsværdiskatten sættes til 0,6 pct. og indekseringen af grundlaget genoptages fra 2020

Finansieringen findes bl.a. via:

- Offentlig real nulvækst til 2020 og ½ pct. i årene 2021-2030
- Inflationsregulering af overførselsindkomster i årene 2024-30
- Afvikling af efterløn
- Reduktion i dagpengeperiode fra 2 til 1 år

- Reduktion i skatteværdi af rentefradrag til 25 pct. for alle
- Bortfald af grøn check

Effekten af reformen er bl.a.:

- Beskæftigelsen vokser svarende til 85.000 personer
- BNP øges med godt 3 pct., svarende til ca. 63 mia. kr.
- Langt flere højtuddannede

Betydningen for familiers rådighedsbeløb¹:

- En LO-familie i lejebolig får øget sit rådighedsbeløb med 29.000 kr. (ca. 8 pct. fremgang)
- En funktionærfamilie i ejerbolig får øget sit rådighedsbeløb med 46.000 kr. (9 pct. fremgang)
- En direktørfamilie får øget sit rådighedsbeløb med 143.000 kr. (20 pct. fremgang)

Reformen er et konkret bud på, hvordan skattepolitikken mærkbart kan bidrage til at øge det danske vækstpotentiale frem mod 2030. Frem mod 2030 skønnes den danske vækst at være relativt svag, svarende til den 6. laveste økonomiske vækst ud af 34 OECD-lande. CEPOS skattereform vil samlet have en effekt på arbejdsindsatsen (85.000 personer²) og velstanden (ca. 63 mia. kr.), der er større end den samlede virkning af alle fire skattereformer, der er gennemført siden 2004. Effekten på velstanden er dermed tre gange så stor, som Thorning-regeringens produktivitetsmålsætning (at øge velstanden med 20 mia. kr. i 2020). De 63 mia. kr. i BNP svarer til en yderligere indkomstfremgang på ca. 20.000 kr. pr. gennemsnitsfamilie. Derudover reducerer reformen en række forvridninger og øger dermed værdien af befolkningens indkomster. Og effekten på BNP er ti gange så stor som effekten af vækstplanen fremlagt i maj 2014 (6 mia. kr.). Produktivitetskommissionen anbefaler en reform af kapitalskatterne og marginalsatten på arbejde for at gøre det mere attraktivt at investere, spare op og arbejde mere produktivt. Det skete ikke i regeringens seneste vækstpakke. CEPOS Skattereform vil derimod mærkbart gøre det mere attraktivt at arbejde ekstra og mere produktivt (40 pct. topmarginalskat), at investere (en selskabsskat på 12 pct.) og spare op (en kapitalindkomstskat på 25 pct.). Afgiftssystemet bliver markant mindre forvridende (afskaffelse af registreringsafgift og nedsættelser af en lang række afgifter for i alt 20,5 mia. kr.). Med en selskabsskat på 12 pct. og en lavere skat på arbejdsindkomst er reformen også et svar på globaliseringen, hvor lande konkurrerer om at tiltrække investeringer og talentfuld arbejdskraft.

---

¹ Fordelings- og provenuberegninger er beregnet på grundlag af 2015-regler, men redaktionen er sluttet før 2015-finanslovsaftalen, således at forhøjelsen af loftet over fradraget for faglige kontingenter mv. ikke indgår.

² Med hensyn til arbejdsudbudseffekten af en marginalskat på 40 pct. er der taget udgangspunkt i svar på SAU spørgsmål nr. 108 af 5. november 2012. I svaret er lagt en arbejdsudbudselasticitet på 0,1 til grund. Med hensyn til effekt af højere jobfradrag er der tale om egne beregninger ud fra svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 25 (L 201) af 11. september 2014. Med hensyn til arbejdsudbudseffekt af lavere selskabsskat er der taget udgangspunkt i svar på SAU spørgsmål nr. 69 af 4. november 2013. Med hensyn til arbejdsudbudseffekt af lavere afgifter er der taget udgangspunkt i svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 25 (L 201) af 11. september 2014. Med hensyn til arbejdsudbudseffekt af inflationsregulering af overførselsindkomster er der taget udgangspunkt i svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 239 af 4. april 2014. Vedrørende arbejdsudbudseffekten af afskaffelse af grøn check er der tale om egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistiks personregistre. Med hensyn til arbejdsudbudseffekt af fjernelse af efterløn er der taget udgangspunkt i svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 276 af 24. april 2013. Med hensyn til arbejdsudbudseffekt af en reduktion af dagpengeperioden fra 2 til 1 år er der taget udgangspunkt i svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 277 af 24. april 2013.

Tabel 1. Effekt på arbejdsudbud og BNP af skattereformer		
	<i>Arbejdsudbud (fuldtidspers.)</i>	<i>Effekt på BNP (mia. kr.)</i>
Forårspakken (2004)	9.700	6,0
Lavere skat på arbejde (2007)	7.600	4,5
Forårspakken 2.0 (2009)	18.300	11,0
Skattereformen (2012)	15.800	9,4
I alt	51.400	30,9
CEPOS-skattereform	85.000	63,2

Kilde: Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 22 af 17. oktober 2013 samt egne beregninger.

Reformen er fuldt finansieret målt ud fra de varige virkninger af lempelser og besparelser. Det indebærer, at reformen i princippet kan gennemføres fra 2015. Indfasningen af reformen kan også foretages over tid for at efterleve budgetloven. Budgetloven tilsiger, at det strukturelle underskud på de offentlige finanser ikke må være større end ½ pct. af BNP. Det kan håndteres ved at indfase lempelserne i takt med, at besparelserne realiseres. Overordnet set vil reformen umiddelbart øge den finanspolitiske holdbarhed (der budgetteres med en forøgelse af råderummet med ca. 4 mia. kr. (eller 0,2 pct. af BNP) og efterlader således plads til yderligere lempelser. Der er i reformen lagt samme beregningsforudsætninger til grund for de dynamiske effekter som i skattereformen i 2012. Dvs. at der anvendes de samme beregningsforudsætninger som i Finansministeriet og Skatteministeriet. Som påpeget af bl.a. Skattekommissionen og set i lyset af en række nyere forskningsresultater er der tale om konservative forudsætninger. Der er således med stor sandsynlighed en overfinansiering til rådighed for yderligere skattelettelse eller en reduktion af de strukturelle underskud på de offentlige finanser, der fra 2030 og frem overstiger ½ procent af BNP, jf. Finansredegørelse 2014.

I tabel 2 ses en oversigt over reformens effekt på beskæftigelse og BNP.

Tabel 2. Effekt på arbejdsudbud og BNP af CEPOS-skattereform		
	<i>Arbejdsudbud (fuldtidspers.)</i>	<i>Effekt på BNP (mia. kr.)</i>
Personbeskatning af arbejdsindkomst, 40 pct. marginalsat	17.000	10,2
Højere jobfradrag	4.000	2,4
Lavere kapitalsskatter (lavere selskabsskat)	3.000	14,0
Lavere afgifter	13.000	7,8
Inflationsregulering af overførselsindkomster 2024-30	10.000	6,0
Fjernelse af grøn check	2.000	1,2
Fjernelse af efterløn	24.000	14,4
Reduktion i dagpengeperiode fra 2 til 1 år	12.000	7,2
I alt	85.000	63,2

Anm.: Det bemærkes, at afgiftslettelsen i reformen teknisk set reducerer BNP, fordi BNP opgøres i priser inkl. afgifter. I ovenstående beregning ses der bort fra denne tekniske reduktion i BNP, som ikke modsvares af noget velstandstab.

Kilde: For arbejdsudbudsvirkningerne, se fodnote 1. BNP-effekterne er (bortset fra for selskabsskatten) beregnet efter samme metode som i svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 22 af 17. oktober 2013, dvs. 0,6 mio. kr. pr. beskæftiget. Hvad angår BNP-effekten af lavere kapitalsskatter (lavere selskabsskat), er der taget udgangspunkt i svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 57 af 20. november 2012.

Skattereformen

I CEPOS forslag til en sammenhængende skattereform sker der væsentlige ændringer af skat på arbejde, kapitalbeskatning (aktie-, selskabs- og kapitalindkomstbeskatning) og af afgifterne (herunder energi- og bilbeskatning). Finansieringen kommer dels fra lavere vækst i det offentlige forbrug og dels fra reformer af dagpenge, efterløn samt ændret satsregulering af overførselsindkomster mv. Nedenfor angives hovedpunkterne i skattereformen. Det fremgår af nedenstående tabel, at der foreslås skatte- og afgiftslettelser for ca. 59,2 mia.kr. eller godt 3 pct. af BNP. Personskatten lettes svarende til ca. 20 mia. kr. efter tilbageløb og adfærd. Reformen vil indebære en generel marginalskat på 40 pct., mens personer med indkomster under 250.000 kr. får en marginalskat på 38 pct. Selskabsskatten reduceres til 12 pct., dvs. det laveste niveau i OECD. Provenutabet efter adfærd og tilbageløb udgør ca. 12 mia. kr. Herudover gennemføres der afgiftslettelser på bl.a. energiområdet, ligesom der gennemføres en afvikling af registreringsafgiften. Afgiftslettelserne udgør i alt ca. 20,5 mia. kr. efter tilbageløb og adfærd.

Kapitalbeskatning (bl.a. skat på rente- & aktiegevinster 25 pct., rentefradrag 25 pct. og bortfald af arveafgift)	-5,4
Selskabsskat på 12 pct.	-12,1
Afskaffelse af begrænsning i fradragsret for selskabsskat	-0,1
Personbeskatning af arbejdsindkomst, 40 pct. marginalskat	-11,8
Personbeskatning, marginalskat på 38 pct. for lønindkomst under 250.000 kr.	-8,5
Afskaffelse af indkomstaftapning af børnecheck	-0,1
Pensionsbeskatning (bortfald af udligningsskat og loft over ratepensioner, samt reduktion af PAL-skat)	-0,7
Afgiftslettelser	-20,5
I alt	-59,2
Finansiering	63,5
Rest	4,3

Kilde: Svar på SAU spørgsmål nr. 108 af 5. november 2012, Aftale om skattereform - juni 2012 samt egne beregninger. Se desuden Tabel 4, 6, 7, 8 og 11.

Finansieringen af skattereformen sker ved at gennemføre offentlig nulvækst frem til 2020 og i årene 2020-2030 budgetteres med en vækst i det offentlige forbrug på ½ pct. årligt frem for 1,1 pct., som forudsat af regeringen. Herudover reduceres dagpengeperioden fra 2 til 1 år, ligesom efterlønnen afvikles. Endelig afvikles den grønne check, da den indebærer u hensigtsmæssig progression, når den indkomstaftappes.

Nulvækst i offentligt forbrug 2014-2020	17,2
Vækst i offentligt forbrug på ½ pct. i 2021-2030 (i stedet for vækst på 1,1 pct.)	27,8
Reduktion i dagpengeperiode fra 2 til 1 år	3,5
Fjernelse af efterløn	3,5
Inflationsregulering af overførselsindkomster fra 2024-30	10,3
Afskaffelse af Grøn Check	1,1
I alt	63,5

Kilde: Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 523 af 24. september 2013, svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 238 af 4. april 2014, svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 277 af 24. april 2013, svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 276 af 24. april 2013, svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 239 af 4. april 2014 samt egne beregninger.

Personbeskatning

I dag udgør den øverste marginalskat (inkl. arbejdsmarkedsbidrag) ca. 56 pct. og for personer, der har børn og en indkomst over 700.000 kr. udgør den samlede marginalskat 58 pct. pga. indkomstaftapningen af børnechecken. Med reformen reduceres den øverste marginalskat til 40 pct. for indkomster over 250.000 kr. og 38 pct. for personer med arbejdsindkomst på under 250.000 kr. Det sker ved, at topskatten afvikles, hvilket isoleret set bringer marginalsatten ned på ca. 42 pct. Herudover afskaffes loftet over jobfradraget. Dermed fås en top-marginalskat på ca. 40 pct.³ Den nuværende indkomstaftapning af børnechecken for indkomster over 700.000 kr. afskaffes. Det skyldes, at indkomstaftapningen har samme forvriddningseffekter på adfærden som stigning i marginalsatterne. For personer med lønindkomster under 250.000 kr. reduceres marginalsatten til 38 pct. Det sker ved, at det eksisterende jobfradrag for enlige forsørgere udvides til at gælde alle beskæftigede samtidig med at jobfradraget øges, så marginalsatten reduceres til 38 pct.

Den lavere marginalskat på arbejde vil øge arbejdsudbuddet med ca. 17.000 personer, og BNP øges med ca. 10 mia. kr. Hertil kan forventes en positiv effekt på produktiviteten. Undersøgelser⁴ finder, at lavere marginalskat øger produktiviteten, da det gør det mere attraktivt at arbejde mere produktivt, fordi gevinsten (efter skat) af at gøre karriere, eller arbejde for at få en bonus mv. vokser. Endvidere forbedres incitamentet til at tage en uddannelse, der giver et godt job med en høj løn. Skatteministeriet har tidligere ud fra STØV-modellen beregnet, at ca. 25.000 personer ekstra vil tage en lang videregående uddannelse, hvis der indføres en flad skat på 40 pct. Det svarer til en forøgelse af antallet af højtuddannede med ca. 7 pct.⁵ Det skyldes bortfaldet af topskatten, der bl.a. er en skat på uddannelse. Når man tager en lang videregående uddannelse, vil man i mange tilfælde skulle betale topskat af de ekstra indkomstmuligheder, som uddannelsen skaber. Dermed beskattes uddannelsesgevinsten med topskatten, hvilket reducerer tilskyndelsen til at tage en uddannelse. OECD⁶ har fundet, at der er signifikant sammenhæng mellem optag på videregående uddannelser og det private økonomiske afkast af at uddanne sig. En stærk progression fungerer også mere generelt som en særskat på indkomst, der varierer over tid, og den hæmmer derfor incitamentet til innovation og selvstændig virksomhed, der ligesom uddannelse oftest indebærer en udskydelse af indkomst. Dette hæmmer vækst og produktivitetsudvikling. En reduktion i skatteniveauet vil også påvirke *sammensætningen* af indvandring og udvandring, således at der er en større nettotilvandring af arbejdskraft med høj indkomst foruden en forventet positiv påvirkning af selve *størrelsen* af nettoindvandringen som følge af en lavere gennemsnitlig beskatning.

Disse effekter, som kommer ud over arbejdsudbudseffekterne, er ikke medregnet i tabel 2, hvor ministeriernes beregningkonvention er lagt til grund.

I ovenstående skøn for effekten af den lavere marginalskat er der, som nævnt, taget udgangspunkt i den udbudselasticitet, der anvendes i ministerierne. De økonomiske vismænd lagde i deres efterårsrapport i 2011 til grund, at elasticiteten for skattepligtig indkomst udgjorde 0,2 pct. for de 10 pct. af de beskæftigede med højest løn, hvilket er højere end hvad man anvender i ministerierne. Også andre studier har fundet en højere elasticitet. Det drejer sig bl.a. om Chetty (2010)⁷ samt Kreiner, Munch og Whitta-Jacobsen (2014)⁸. Antages en elasticitet på 0,2 for alle beskæftigede udgør effekten af en marginalskat på 40 pct. ca. 20 mia. kr. på BNP. Antages en elasticitet på 0,3, i overensstemmelse med Kreiner, Munch og Whitta-Jacobsen (2014), indebærer det en stigning på 30 mia.kr. i BNP samt et

3 Marginalsatten udgør i en gennemsnitskommune 39,1 pct. eksklusiv kirkeskat og 39,7 pct. inklusiv kirkeskat.

4 Bl.a. Chetty, Friedman, Olsen og Pistaferri, "Adjustment costs, firm responses, and labor supply elasticities", CAM working paper no. 2010-03, marts 2010 og Kreiner, Munch og Whitta-Jacobsen, "Taxation and the Long Run Allocation of Labor: Theory and Danish Evidence", IZA DP No. 8246, juni 2014.

5 Svar på spørgsmål nr. 690 af 3. august 2011. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Anders Samuelsen (LA). (Alm. del).

6 Blöndal, S., S. Field and N. Girouard (2002): "Investment in Human Capital through Upper-Secondary and Tertiary Education", OECD Economic Studies No. 34, 1.

7 Chetty, Friedman, Olsen og Pistaferri, op.cit.

8 Kreiner, Munch og Whitta-Jacobsen, op.cit.

væsentligt ekstraprovenu for det offentlige. Chetty⁹ anbefaler således på baggrund af den empiriske litteratur - herunder tre danske estimater - at anvende en elasticitet på 0,3. Chetty finder et nedre skøn på 0,34 for danske data. Det er i overensstemmelse med nyere danske studier af Kleven og Schultz (2013) og Bækgaard (2012).

Marginalskatten på 40 pct. vil være den 8. laveste i OECD - lavere end i Schweiz, Tyskland og Storbritannien. Den lavere gennemsnitsskat vil tiltrække flere dygtige udlændinge til det danske arbejdsmarked, ligesom det bliver mindre attraktivt for dygtige danskere at arbejde i udlandet (pga. skatten). Af nedenstående tabeller fremgår marginalskatten for bl.a. personer med høje indkomster i forskellige lande. Bl.a. er der set på personer, der tjener 200 pct. af gennemsnitsindkomsten. Det svarer i Danmark til ca. 785.000 kr.

Tabel 5.A
 Marginalskatteprocent for personer med 249 pct. af gns. indkomstniveau, OECD 2012

	pct.
1 Belgien	68,5
2 Sverige	67,3
3 Finland	63,0
4 Italien	61,8
5 Grækenland	61,0
6 Slovenien	60,4
7 Frankrig	59,8
8 Irland	56,7
9 Danmark	56,1
10 Norge	53,8
11 Portugal	53,6
12 Ungarn	52,4
13 Australien	50,2
14 Holland	49,3
15 Island	49,3
16 Storbritannien	49,0
17 Tjekkiet	48,6
18 Israel	48,1
19 Østrig	47,6
20 Tyrkiet	47,3
21 Spanien	47,0
22 Slovakiet	46,8
23 Canada	44,5
24 Tyskland	44,3
25 Schweiz	43,2
26 Estland	42,9
27 Luxembourg	40,9
DK - CEPOS skattereform	40,0
28 Japan	38,8
29 Polen	37,2
30 USA	37,1
31 New Zealand	33,0
32 Sydkorea	31,6
33 Mexico	28,4
34 Chile	11,0
OECD - Gennemsnit	48,0

Kilde: OECD Tax Policy Analysis

Tabel 5.B
 Marginalskatteprocent for personer med 200 pct. af gns. indkomstniveau (784.913 kr. for DK), OECD 2012

	pct.
1 Belgien	68,5
2 Sverige	67,3
3 Finland	63,8
4 Italien	62,0
5 Slovenien	60,4
6 Frankrig	59,8
7 Grækenland	59,1
8 Portugal	56,8
9 Irland	56,7
10 Danmark	56,1
11 Norge	53,8
12 Luxembourg	53,7
13 Ungarn	52,4
14 Holland	49,3
15 Island	49,3
16 Storbritannien	49,0
17 Tjekkiet	48,6
18 Østrig	47,6
19 Tyrkiet	47,3
20 Israel	45,2
21 Canada	44,5
22 Tyskland	44,3
23 USA	44,0
24 Slovakiet	43,5
25 Australien	42,9
26 Estland	42,9
27 Schweiz	41,3
DK - CEPOS skattereform	40,0
28 Spanien	40,0
29 Polen	37,2
30 Japan	34,8
31 New Zealand	33,0
32 Sydkorea	31,6
33 Mexico	28,4
34 Chile	11,0
OECD - Gennemsnit	47,8

Kilde: OECD Tax Policy Analysis

Tabel 5.C
 Marginalskatteprocent for personer med 67 pct. af gns. indkomstniveau, OECD 2012

	pct.
1 Belgien	66,3
2 Frankrig	63,6
3 Østrig	56,9
4 Tyskland	56,0
5 Italien	54,1
6 Ungarn	54,0
7 Finland	53,6
8 Holland	48,9
9 Tjekkiet	48,6
10 Sverige	45,8
11 Spanien	45,7
12 Slovakiet	45,1
13 Island	43,8
14 Slovenien	43,6
15 Norge	43,2
16 Luxembourg	43,2
17 Estland	42,9
18 Tyrkiet	42,2
19 Grækenland	41,5
20 Danmark	40,9
21 Storbritannien	40,2
22 Portugal	39,4
23 Australien	39,1
DK - CEPOS skattereform	38,0
24 Irland	37,7
25 Polen	37,2
26 Canada	33,6
27 USA	32,5
28 Japan	32,0
29 Israel	30,1
30 Schweiz	25,4
31 Sydkorea	20,0
32 New Zealand	17,5
33 Mexico	17,4
34 Chile	7,0
OECD - Gennemsnit	40,9

Kilde: OECD Tax Policy Analysis

Afgifter

⁹ Chetty, Friedman, Olsen og Pistaferri, op.cit samt Chetty, Guren, Manoli og Weber: "Are Micro and Macro Labor Supply Elasticities Consistent? A Review of Evidence on the Intensive and Extensive Margins", *American Economic Review Papers and Proceedings* 101: 471-75, 2011

Det danske afgiftssystem afviger betydeligt fra, hvordan det ud fra et samfundsøkonomisk hensyn burde se ud. Med skattereformen tages hul på at omlægge afgiftssystemet, så de samfundsøkonomiske forvriddingsomkostninger bliver mindst mulige.

Ideelt set bør afgifter højst svare til de eksterne skadesomkostninger, der er forbundet med den afgiftsbelagte aktivitet¹⁰. Der kan f.eks. være tale om forurening ved udledning af skadelige stoffer. Når afgifterne medfører grænsehandel, bør afgiftssatsen dog være mindre end skadesomkostningen.

Derimod bør afgifter ikke benyttes alene til at finansiere offentlige udgifter eller omfordere indkomst. Det skyldes, at en afgift er mere forvridende end en indkomstskat med samme fordelingsmæssige profil. Både afgifter og indkomstskatter reducerer udbyttet ved at arbejde og forvrider derfor arbejdsudbuddet. Hertil kommer, at afgifter også forvrider forbruget mv. Der er således en yderligere samfundsøkonomisk omkostning ved, at der forbruges mindre af den afgiftsbelagte vare. En sådan yderligere forvriddning kan kun begrundes, hvis den modsvarer en ekstern skadesomkostning, som tilsiger at begrænse forbruget af den pågældende vare.

På klima- og energiområdet ligger der dog ikke ægte eksternalitets-opgørelser til grund for politikken, som derimod er bundet af aftaler i EU. Måden aftalerne (samt af en række ensidige danske mål) udmøntes på, medfører 30 pct. større forvriddinger (7½ mia.kr.) end nødvendigt for at nå disse mål¹¹. Skattereformen gør i væsentlig grad op med disse forvriddinger, men fastholder, at afgiften kan overstige de globale eksterne omkostninger.

Den eneste yderligere undtagelse fra princippet om, at afgifter højst bør svare til eksterne omkostninger, er momsens, som (med få undtagelser) omfatter alt forbrug og derfor reelt fungerer som en indkomstskat på

Tabel 6. Afskaffelse af afgifter, mia. kr. (2014-priser), efter tilbageløb og adfærd, varig virkning

	<i>mia. kr.</i>
Tinglysningsafgiften	-2,9
Registreringsafgiften	-7,0
Affaldsafgiften	-0,04
Afgift af råstofsmaterialer	-0,04
Afgift af ledningsført vand	-0,7
Afgift på spil	-1,2
Afgift på chokolade	-1,9
Afgift på konsumis	-0,3
Forskellige forbrugsafgifter	-0,4
Afgift på arbejdsskader	-0,3
I alt	-14,8

Kilde: Skatteministeriets afgiftsprovenuoversigt, Status over grænsehandel - Bilagsrapport 2012, svar på SAU spørgsmål nr. 608 af 12. juli 2013 samt egne beregninger

Tabel 7. Justeringer af afgifter, mia. kr. (2014-priser), efter tilbageløb og adfærd, varig virkning

	<i>mia. kr.</i>
Nedsættelse af afgift af kvælstofoxider (NOx) fra 25 kr./kg til 10 kr./kg	-0,1
Nedsættelse af husholdningernes afgift på el til elvarmesatsen og ikke-indeksering af energiafgifter til 2020	-4,1
Nedsættelse af CO ₂ -afgiften til 119 kr./ton	-0,5
Nedsættelse af spiritusafgiften til 74,55 kr. pr. L alkohol	-0,3
Nedsættelse af afgifter på øl (til 50,9 kr. pr. L alkohol) og vin (til 6,87 kr. pr. L vin)	-0,6
Nedsættelse af tobaksafgiften	-0,2
I alt	-5,7

Anm.: Tobaksafgiften nedsættes til EUs minimumsniveau, svarende til en nedsættelse på knap 30 pct.

Kilde: Skatteministeriets afgiftsprovenuoversigt, Status over grænsehandel - Bilagsrapport 2012, svar på SAU spørgsmål nr. 608 af 12. juli 2013 samt egne beregninger

¹⁰ Afgifterne på biler kan desuden begrundes ud fra en lejeværdibetragtning, når andet kapitalafkast beskattes. Biler vil fortsat – på baggrund af eksterne omkostninger mv. - være højt beskattes som følge af ejeravgifterne og brændstofsafgifterne.

¹¹ Se CEPOS-notat: "Unødvendige omkostninger i energipolitikken på 7½ mia.kr." af 8. oktober 2014

arbejdsindkomst.

I Danmark har visse afgifter tidligere været lavere end de eksterne omkostninger tilsagde, og derfor har disse afgifter med fordel kunne hæves for at finansiere nedsættelser af marginalsatten. Mange afgifter er imidlertid blevet hævet mere, end de eksterne omkostninger berettiger, og andre afgifter findes alene af historiske årsager. Og den teknologiske udvikling har gjort, at fx biler er langt mere miljøvenlige end tidligere. Derfor er der betydelige samfundsøkonomiske gevinster ved en vidtgående omlægning og nedsættelse af afgifterne.

I skattereformen afskaffes en lang række afgifter, som ikke kan begrundes med eksterne omkostninger. Det gælder bl.a. tinglysningsafgiften, afgifter på tidligere luksusvarer som chokolade og spil samt den såkaldte arbejdsskadeafgift.

Afgifterne på energi omlægges, så de retter sig mod de eksterne omkostninger (svovl og NOx). CO₂-afgiften nedsættes, så den svarer til den forventede kvotepris i 2020¹². Afgiften på el til almindeligt forbrug nedsættes til niveauet for varme¹³. Desuden afskaffes indekseringen af energiafgifter foreløbigt frem til 2020. På transportområdet afviger afgifterne i meget høj grad fra de eksterne omkostninger. Afgifterne på personbiler ligger væsentligt over de omkostninger, bilisterne skaber i form af støj, trængsel, udgifter i forbindelse med uheld og udledning af partikler og CO₂-udledning. Omvendt er beskatningen af den tunge trafik lavere end de eksterne omkostninger, men begrænses af grænsehandel med diesel. På længere sigt kan det være hensigtsmæssigt med indførelse af afgifter på kørsel, når det teknologisk og økonomisk er muligt. CEPOS skattereform indeholder en afvikling af den danske registreringsafgift. Efter adfærd og tilbageløb indebærer denne afvikling et mindre-provenu på ca. 7 mia. kr.

Afgifterne på tobak og alkohol er væsentligt højere end de afledte sundhedsmkostninger for det offentlige og grænsehandlen tilsiger. I skattereformen er afgifterne nedsat til EU's minimumssatser. Øl- og vinafgifterne nedsættes til 2011-niveau.

Kapitalbeskatning

Reformen reducerer al rente- og aktiebeskatning til 25 pct. Dvs. at aktieindkomstskat reduceres til 25 pct. fra de nuværende 42 hhv. 27 pct. Den danske beskatning ligger højt i forhold til andre sammenlignelige lande. Med reformen får vi et niveau, der ligger lavere end i UK, Sverige og Norge. Det vil gøre det nemmere for iværksættere og små risikovillige virksomheder at tiltrække aktiekapital. Beskatningen af positiv nettokapitalindkomst reduceres desuden fra (op til) 42 til 25 pct. Ved en nominel rente på f.eks. 4 pct. og en inflationsrate på 2 pct. er den nuværende effektive skattesats på det reale renteafkast 84 pct. for en skatteyder med positiv nettokapitalindkomst ud over 40.800 kr. Det er en meget høj realbeskatning, og det hæmmer og forvrider opsparingen. Den nye reform (25 pct. beskatning) vil indebære en

Højeste skat på langsigtede aktieavancer i OECD, 2012

	pct.
1 Danmark	42,0
2 Frankrig	32,5
3 Finland	32,0
4 Irland	30,0
5 Sverige	30,0
6 Norge	28,0
7 UK	28,0
8 Spanien	27,0
DK - CEPOS skattereform	25,0
9 Østrig	25,0
10 Tyskland	25,0
11 Israel	25,0
12 Portugal	25,0
13 Australien	22,5
14 Canada	22,5
15 Estland	21,0
16 Island	20,0
17 Italien	20,0
18 USA	19,1
19 Polen	19,0
20 Slovakiet	19,0
21 Chile	18,5
22 Ungarn	16,0
23 Japan	10,0
24 Belgien	0,0
25 Tjekkiet	0,0
26 Grækenland	0,0
27 Korea	0,0
28 Luxembourg	0,0
29 Mexico	0,0
30 Holland	0,0
31 New Zealand	0,0
32 Slovenien	0,0
33 Schweiz	0,0
34 Tyrkiet	0,0
OECD-gennemsnit	16,4
<i>Brasilien</i>	<i>15,0</i>
<i>Rusland</i>	<i>13,0</i>
<i>Indien</i>	<i>0,0</i>
<i>Kina</i>	<i>0,0</i>

Kilde: Ernst & Young

12 Inden for EU bør skyggeprisen på drivhusgasser svare til kvoteprisen. Ideelt set bør kvoteprisen svare til den globale eksternalitet. EU's kvotepris kan dog være højere som følge af ekstra internationale forpligtelser samt – som tilfældet i dag – mere vidtgående selvvælgt mål.

13 Den såkaldte PSO-afgift på el bør ligeledes afskaffes. Den finansierer udgifter til vedvarende energi og er et brud på grundlæggende principper om ansvarlig udgiftspolitik. Desuden har EU-kommissionen erklæret den traktatstridig. Eventuelle udgifter til vedvarende energi mv. bør indgå i den almindelige prioritering på finansloven.

realbeskatning på 50 pct., hvis renten er 4 pct. og inflationen er 2 pct.

Reduktion af skatteværdi af rentefradrag fra 33 til 25 pct.	2,2
Reduktion af aktionærskat fra 42 til 25 pct.	-1,5
Reduktion af positiv nettokapitalindkomst fra 42 til 25 pct.	-0,7
Bortfald af arveafgift	-4,3
Bortfald af kildebeskatning af udenlandske institutionelle investorers porteføljeinvesteringer	-1,1
Selskabsskat på 12 pct.	-12,1
Afskaffelse af begrænsning i fradragsret for selskabsskat	-0,1
I alt	-17,6

Kilde: Svar på SAU spørgsmål nr. 410 af 3. april 2014, svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 202 af 10. februar 2013, svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 523 af 24. september 2013, svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 285 af 12. maj 2014, svar på SAU spørgsmål nr. 608 af 12. juli 2013, svar på SAU spørgsmål nr. 616 af 5. august 2013 samt egne beregninger.

Herudover anbefales det at afskaffe kildebeskatningen af udenlandske institutionelle investorers porteføljeinvesteringer. For udenlandske institutionelle investorer, der ikke kan få godtgjort den danske kildeskat på aktieudbytter i deres hjemland, kan kildeskatten hæmme tilskyndelsen til at investere i Danmark og dermed øge danske virksomheders kapitalomkostning. I disse tilfælde fungerer kildeskatten som en ekstra selskabsskat, som gør det mindre attraktivt at investere i danske virksomheder. De negative virkninger undgås, hvis kildebeskatningen af udenlandske institutionelle investorers porteføljeinvesteringer afskaffes.

Endelig afvikles arveafgiften, der er en ekstra skat på opsparing, og som i en række tilfælde er en udfordring for familieejede virksomheder ved generationsskifter i virksomheder. Afviklingen af arveafgiften vil øge opsparingen og gøre det nemmere for iværksættere og små risikovillige virksomheder at tiltrække kapital.

Lettelserne i kapitalbeskatningen finansieres bl.a. ved at reducere skatteværdien af rentefradraget for alle til 25 pct. Personer med renteudgifter under 50.000 kr. har i dag en skatteværdi af rentefradraget på 32,5 pct. Samtidig indføres en ejendomsværdiskat på 0,6 pct. fra 2020 (dvs. uden progression). Det svarer til det forventede effektive niveau for ejendomsværdiskat. Det svarer desuden under forudsætning af 25 pct. skatteværdi af renter, hensynet til boligejernes risici samt behersket rente- og inflationsudvikling omtrent til neutral beskatning. Dermed ophæves skattestoppets loft over de skattepligtige ejendomsvurderinger for ejendomsværdiskatten fra 2020. Det bemærkes, at CEPOS skattereform ikke håndterer problematikken om indretningen af et bedre vurderingssystem, som er en forudsætning for at opretholde den gældende grundskyld.

Selskabsskatten reduceres til 12 pct.

Selskabsskatten lettes til 12 pct. Det vil være det laveste niveau i OECD og lavere end i Irland, hvor selskabsskatten udgør 12½ pct. En selskabsskat på 12 pct. vil gøre det nemmere at tiltrække udenlandske investeringer. Og det vil øge produktiviteten. Der er en skattekonkurrence i gang, hvor lande sænker selskabsskatten for at tiltrække udenlandske investeringer. Bl.a. vil England og Finland sænke selskabsskatten til 20 pct. Med en selskabsskat på 12 pct. vil vi ligge godt i kapløbet i den internationale skattekonkurrence.

Behovet for lavere selskabsskat skyldes dog ikke alene hensynet til skattekonkurrencen. En selskabsskat på 12 pct. vil øge produktiviteten mærkbart, fordi det bliver mere attraktivt for danske virksomheder at investere i ny teknologi, maskiner og forskning. En reduktion i selskabsskatten til 12 pct. vil øge produktiviteten svarende til et løft i BNP på ca. 14 mia. kr. På længere sigt bør selskabsskatten helt afvikles. Det skyldes, at selskabsskatten reelt fungerer som en skat på løn (og via satsreguleringen på overførselsindkomsterne), og at samme provenu ifølge skatteteorien kan opnås med mindre

forvriddningstab ved at beskatte lønindkomst direkte. Ved en fuld afskaffelse er det dog nødvendigt med et større værn mod indkomsttransformation end ved den foreslåede nedsættelse.

Den nuværende begrænsning af retten til fradrag for tidligere års underskud i betalingen af selskabsskat rammer især innovative investeringsprojekter, der er forbundet med stor risiko, og gør skattesystemet mere inflations- og konjunkturfølsomt. Fra bl.a. et produktivitetsperspektiv er dette uheldigt. Derfor afskaffes begrænsningen af tabsfradrag.

Det foreslåede niveau for aktie- og selskabsbeskatning indebærer en sammensat aktie- og selskabsbeskatning på 34 pct. Det er lavere end marginalsatten på ca. 40 pct. (39,1 pct. eksklusiv kirkeskat.). Det giver en tilskyndelse for arbejdende hovedaktionærer til at udbetale arbejdsindkomst som aktieudbytter. For at undgå dette indføres en værnregel, så aktieindkomst op til 1 mio. kr. henregnes som løn til hovedaktionæren, hvis det overstiger et normalt afkast af aktiekapitalen.

Pensionsbeskatning

Der er gennemført en række stramninger af pensionsbeskatningen de senere år. Det anbefales, at disse stramninger ophæves. Det drejer sig dels om forhøjelsen af pensionsafkastskatten fra 15 til 15,3 pct., samt om begrænsningen af indskud på ratepension. Desuden anbefales det at fjerne udligningsskatten. Tiltagene gennemføres for at gøre det mere attraktivt at spare op til pension og for at skabe tillid til pensionssystemet. Incitamentet til at spare op styrkes også af mindre-reguleringen af ældrecheck, pensionstillæg og boligydelsen samt afskaffelsen af den grønne check, da disse ydelser aftrappes i forhold til private pensionsudbetalinger.

Tabel 11. Pensionsbeskatning, mia. kr. (2014-priser), efter tilbageløb og adfærd

Loft over ratepensioner bortfalder	-0,45
Udligningsskatten fjernes	-0,04
Pensionsafkastskatten sænkes fra 15,3 til 15,0 pct.	-0,24
I alt	-0,73

Kilde: Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 284 af 12. maj 2013, svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 359 af 19. juni 2013, Skatteministeriet samt egne beregninger.

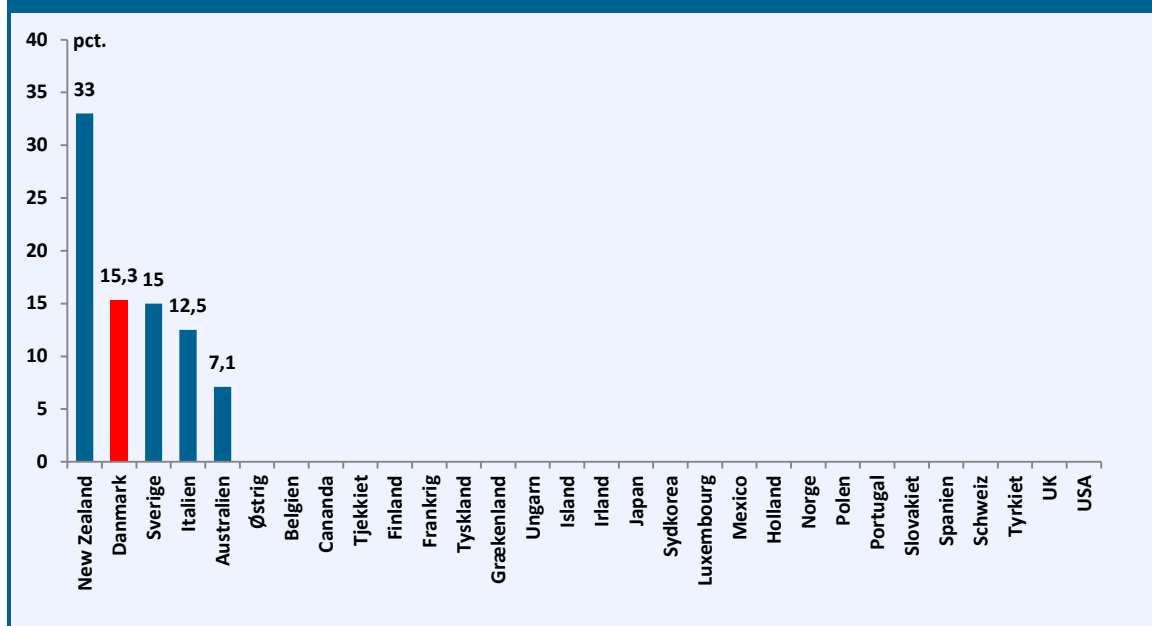
Det er en udbredt opfattelse, at den danske pensionsbeskatning er lav, når der sammenlignes med andre lande. Ser man på pensionsafkastskatten, så er det den næsthøjeste i OECD. Når man ud over pensionsafkastskatten tager højde for fradrag ved indbetalinger og skat ved udbetalinger, så har Danmark også den næsthøjeste pensionsbeskatning ifølge OECD. Det er almindeligt i udlandet, at afkast af pensionsopsparing er skattefrit. Til gengæld er der loft over opsparing.

Tabel 10. Selskabsskattesats i OECD-lande, 2014

	pct.
1 USA	39,1
2 Japan	37,0
3 Frankrig	36,4
4 Belgien	34,0
5 Portugal	31,5
6 Tyskland	30,2
7 Australien	30,0
8 Mexico	30,0
9 Spanien	30,0
10 Luxembourg	29,2
11 New Zealand	28,0
12 Italien	27,5
13 Norge	27,0
14 Israel	26,5
15 Canada	26,3
16 Grækenland	26,0
17 Østrig	25,0
18 Holland	25,0
19 Danmark	24,5
20 Sydkorea	24,2
Danmark - med vækstplan DK	22,0
21 Slovakiet	22,0
22 Sverige	22,0
23 Schweiz	21,1
24 Estland	21,0
25 Storbritannien	21,0
26 Chile	20,0
27 Finland	20,0
28 Island	20,0
29 Tyrkiet	20,0
30 Tjekkiet	19,0
31 Ungarn	19,0
32 Polen	19,0
33 Slovenien	17,0
34 Irland	12,5
DK - CEPOS skattereform	12,0

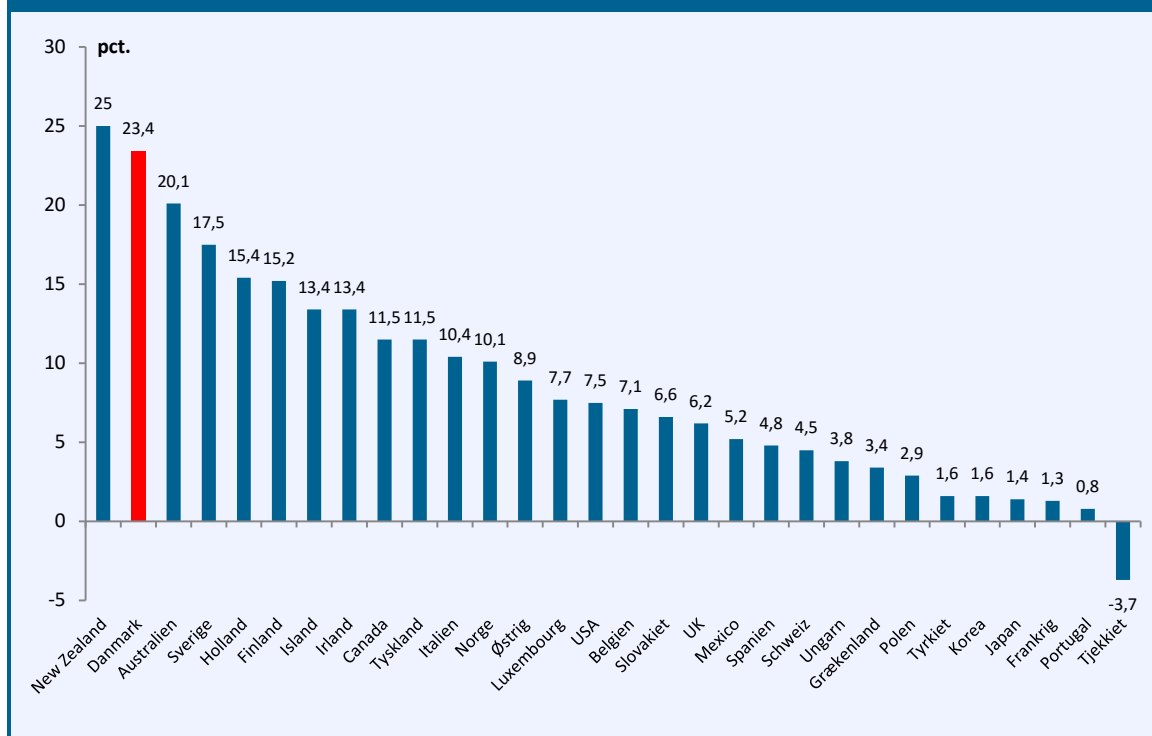
Kilde: OECD

Figur 1. Pensionsafkastskatten i OECD landene

Anm.: Opdateret med Thorning-regeringens forhøjelse af PAL-skatten fra 15 til 15,3 pct.
 Kilde: Yoo K. and A de Serres (2004), OECD economic department working paper, no. 406.

Figur 2. Effektiv skattepct. på privat pension i OECD-landene

Anm.: Ikke opdateret med Thorning-regeringens forhøjelse af PAL-skatten fra 15 til 15,3 pct.
 Kilde: OECD Economic Survey Denmark 2008

Finansiering

Skattereformen finansieres hovedsageligt via lavere offentlige udgifter. Dog er der også enkelte skatteforhøjelser. Det drejer sig om den afskaffelse af den grønne check (skattefradrag), og ophævelse af skattestoppet for ejendomsværdiskatten, så ejendomsværdiskatten fra 2020 sættes til 0,6 pct. årligt. Desuden reduceres skatteværdien af rentefradraget til 25 pct. for alle skatteydere, hvilket er en konsekvens af reduktionen i beskatningen af positiv nettokapitalindkomst til 25 pct.

Nulvækst i offentligt forbrug 2014-2020	17,2
Vækst i offentligt forbrug på ½ pct. i 2021-2030 (i stedet for vækst på 1,1 pct.)	27,8
Reduktion i dagpengeperiode fra 2 til 1 år	3,5
Fjernelse af efterløn	3,5
Inflationsregulering af overførselsindkomster fra 2024-30	10,3
Afskaffelse af Grøn Check	1,1
I alt	63,5

Kilde: Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 523 af 24. september 2013, svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 238 af 4. april 2014, svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 277 af 24. april 2013, svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 276 af 24. april 2013, svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 239 af 4. april 2014 samt egne beregninger.

Det offentlige forbrug

Der indføres real nulvækst i det offentlige forbrug frem til 2020. Det skaber et varigt råderum på ca. 17 mia. kr. I perioden 2020-2030 reduceres væksten i det offentlige forbrug fra 1,15 pct. til ½ pct. årligt. Det medfører et varigt råderum på ca. 28 mia. kr. Samlet set indebærer mindre-væksten en budgetforbedring på ca. 45 mia. kr. i forhold til Konvergensprogram 2014. Det demografiske træk på den offentlige service (som følge af flere ældre) udgør godt 0,3 pct. årligt i årene 2015-2020 og 0,5 pct. i årene 2020-2030. Dermed skal uændret eller bedre service håndteres gennem øget produktivitet frem mod 2030. Det vurderes, at dette er muligt gennem konkurrenceudsættelse, mere fleksibel aflønning i det offentlige (hvor løn og den enkeltes præstationer i større grad følges ad) og ved at stille krav til kommunerne om øget produktivitet (som på de offentlige sygehuse). Produktivitetskommissionen konkluderede, at der var betydelige potentielle effektivitetsgevinster ved konkurrenceudsættelse. Den lavere vækst i det offentlige forbrug indebærer, at det offentlige forbrug som andel af BNP reduceres fra ca. 28 i dag til 24¾ pct. af BNP i 2030.¹⁴ Man kommer dermed lidt under det niveau, der var gældende under Nyrup-regeringen svarende til ca. 25½ pct. af BNP.

Overførselsindkomster

Regeringen reducerer i perioden 2016-2023 den årlige stigning i en række overførselsindkomster til tæt på forbrugerprisinflationen. Det anbefales, at satsreguleringen for alle overførselsindkomster ændres fra lønregulering til nettoprisinflation-regulering i årene 2024-2030. Regulering med nettopriserne indebærer, at overførselsindkomsterne også får glæde af de betydelige afgiftslettelser. Ændringen i reguleringsprincip medfører en varig finansiering på godt 10 mia. kr.

Efterlønnen afvikles

Det anbefales at afvikle efterlønnen, så tilgangen til efterlønsordningen stopper så hurtigt som muligt. Den varige budgetforbedring udgør 3½ mia. kr. Den strukturelle beskæftigelse øges med 24.000 personer i 2030.¹⁵

Dagpengeperioden reduceres fra 2 til 1 år

De anbefales at reducere dagpengeperioden fra 2 til 1 år. Reduktion bør ske, når konjunkturerne forbedres og der sker en mærkbar fremgang i beskæftigelsen. Den forventede effekt på beskæftigelsen udgør 12.000 personer og den varige budgetforbedring udgør 3½ mia. kr.¹⁶ Personer, der ønsker bedre dækning kan evt. tegne private arbejdsløshedsforsikringer, som man må forvente får en stor udbredelse, når

¹⁴ Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 238 af 4. april 2014

¹⁵ Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 276 af 24. april 2013

¹⁶ Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 277 af 24. april 2013

dagpengeperioden reduceres. Personer i job får via skattereformen typisk en væsentlig fremgang i rådighedsbeløb. For denne fremgang kan man bl.a. erhverve sig en privat arbejdsløshedsforsikring.

De grønne check afvikles

Indførelsen af de grønne check blev begrundet med stigende afgifter på husholdninger. Det drejer sig om indførelsen af fedt- og sukkerafgiften, der som bekendt er blevet fjernet igen. Afgifterne på sodavand og øl er også blevet lempet, og CEPOS skattereform indeholder markante afgiftslettelser på ca. 20 mia. kr. På den baggrund afskaffer reformen de grønne check. Den varige budgetforbedring udgør 1,1 mia. kr.

Fordelingsvirkninger

CEPOS skattereform ændrer naturligvis på danskernes disponible indkomster i de kommende år. Alle familier vil i 2015 få et større reelt rådighedsbeløb, såfremt reformen implementeres fra og med 2015. Også familier på overførselsindkomst vil få et større reelt rådighedsbeløb, hvilket skyldes, at afgifterne sænkes markant. Det indebærer, at der kan købes flere varer for en given overførselsindkomst, fordi de lavere afgifter reducerer forbrugerpriserne. Fremgangen for personer i arbejde er dog endnu større, da de ud over afgiftslettelsen også får gavn af den lavere skat på arbejde. CEPOS skattereform opretholder levestandarden for overførselsmodtagere fra 2024 og frem, idet den årlige regulering af overførselsindkomster er sat til at følge stigningen i priserne (dvs. nettopriserne). Dette er en mindre regulering end med de nuværende regler.

Reformens konsekvenser for rådighedsbeløbet for forskellige familietyper er beregnet ved hjælp af Økonomi- og Indenrigsministeriets familietypemodell. I det følgende er ikke medregnet skattereformens dynamiske effekter på 63 mia. kr. De 63 mia. kr. i BNP svarer til ca. 20.000 kr. pr. familie.

Såfremt reformen implementeres i 2015, vil reformen for en LO-familie typisk indebære en fremgang i rådighedsbeløbet på ca. 29.000 kr. (8 pct. fremgang) om året i forhold til gældende regler, hvis de bor til leje, og ca. 27.000 kr. (7 pct. fremgang) såfremt de bor i ejerbolig. Gevinsten kommer hovedsageligt fra det nye beskæftigelsesfradrag, som bidrager med 10.000 kr. og fra afgiftslettelser¹⁷, der bidrager med ca. 25.000 kr. I modsat retning trækker afskaffelsen af den grønne check, som for en LO-familie med to børn er på ca. 2.300 kr. For en LO-familie i ejerbolig vil reduktionen i skatteværdien af rentefradraget endvidere reducere rådighedsbeløbet med godt 2.000 kr. i 2015 stigende til ca. 4.500 kr. i 2019.

En funktionærfamilie vil opleve en fremgang på 46-49.000 kr. (9 pct. fremgang), alt efter om den bor til leje eller i ejerbolig. For denne familietype bidrager afgiftslettelserne med ca. 35.000 kr., mens det nye beskæftigelsesfradrag og afskaffelsen af loftet over det eksisterende beskæftigelsesfradrag bidrager med henholdsvis 10.000 kr. og knap 8.000 kr. Reduktionen i rentefradraget reducerer rådighedsbeløbet for en funktionærfamilie i ejerbolig med godt 3.000 kr. stigende til ca. 6.500 kr. i 2019.

For en direktørfamilie udgør gevinsten godt 143.000 kr. (20 pct. fremgang), hvoraf knap halvdelen kommer fra afskaffelsen af topskatten.

For et par på kontanthjælp med to børn i lejebolig er der en gevinst i 2015 i forhold til gældende regler på godt 7.000 kr. (den disponible indkomst vokser fra 216.300 kr. til 223.600 kr., svarende til en fremgang på 3 pct.). For et pensionistpar i ejerbolig er gevinsten på 4.600 kr. (3 pct. fremgang), mens en enlig dagpengemodtager uden børn i lejebolig har en gevinst på 5.500 kr. (6 pct. fremgang). Fremgangen i de reale rådighedsbeløb for overførselsmodtagerne skyldes den kraftige reduktion i afgifterne.

Det skal bemærkes, at når man ser frem mod 2030, vil personer på overførselsindkomst generelt få et lidt lavere rådighedsbeløb end det rådighedsbeløb, der i 2030 ville gælde med de eksisterende regler. En af de større forskelle mellem de eksisterende regler og CEPOS skattereform er håndteringen af overførselsindkomster i perioden 2024-2030. I denne periode opererer CEPOS med en regulering af overførsler, der følger priserne, mens regeringen i perioden 2024-2030 opererer med den normale satsregulering, hvor overførselsindkomsterne følger lønningerne fratrukket 0,3 pct. point.

---

¹⁷ Afgiftslettelserne ændrer strengt taget ikke rådighedsbeløbet, men øger det antal varer, man kan købe for et givet rådighedsbeløb. Dvs. at det reale rådighedsbeløb stiger. I beregningerne er afgiftslettelserne lagt ind svarende til en reduktion af bundskatten.

I praksis betyder det, at overførselsmodtagerne i 2030 typisk har ca. 2.500 kr. mere i årligt rådighedsbeløb end i 2015¹⁸. For dagpengemodtagere er stigningen fra 2015 til 2030 ikke ca. 2.500 kr., men i stedet ca. 2.000 kr., fordi loftet over fradraget for faglige kontingenter¹⁹ på 3.000 kr. ikke pristalsreguleres. Dette skyldes ikke CEPOS' skattereform, men det gældende regelsæt. For en del folkepensionister er stigningen betydeligt større end 2.500 kr., da regeringens mindre-regulering af grundbeløb i årene 2016-2023 modsvarer af en tilsvarende stigning i pensionstillægget.

Ændring i rådighedsbeløb for diverse familietyper, 2015-PL			
Par	Gældende regler	Efter reform	Gevinst af reform
Familietype 142: Direktørfamilie med 2 børn i børnehave og SFO, ejerbolig	732.962	876.282	143.319
Familietype 140: Privatansatte funktionærer med 2 børn i børnehave og SFO, ejerbolig (P)	523.725	569.564	45.839
Familietype 141: Privatansatte funktionærer med 2 børn i børnehave og SFO, lejebolig	520.825	569.885	49.060
Familietype 110A: LO-par med 2 børn i børnehave og SFO, ejerbolig i et år	373.347	400.240	26.892
Familietype 117: LO-par med 2 børn i børnehave og SFO, lejebolig (N)	373.306	402.513	29.206
Familietype 118A: Par på kontanthjælp (efter 6 måneder) med 2 børn i børnehave og SFO, lejebolig	216.324	223.618	7.294
Familietype 163a: Par på førtidspension, ny ordning, lejebolig	202.017	210.532	8.515
Familietype 157: Pensionistpar med en ATP, ejerbolig	174.144	178.734	4.589
Familietype 152: Pensionistpar med en ATP, lejebolig (L)	172.110	176.699	4.589
Familietype 120: Enlig LO-arbejder uden børn, lejebolig	157.259	172.084	14.825
Familietype 121: Enlig LO'er, ingen børn, ejerbolig	145.726	158.551	12.825
Familietype 163: Enlig førtidspensionist på ny ordning, lejebolig	114.292	119.831	5.539
Familietype 161: Enlig pensionist med ATP, lejebolig	107.122	111.244	4.123
Familietype 162: Enlig pensionist med ATP, ejerbolig	102.155	106.278	4.123
Familietype 172: Enlig udeboende studerende, lejebolig	97.155	103.346	6.191
Familietype 171: Enlig dagpengemodtager uden børn, lejebolig (M)	95.591	101.083	5.493
Familietype 173: Enlig kontanthjælpsmodtager uden forsørgerpligt, over 25 år, lejebolig	69.101	71.268	2.168

Kilde: Egne beregninger på Økonomi- og Indenrigsministeriets Familietypemodell

Anm: Tabellen viser effekten af reformen i 2015. For boligejernes vedkommende reduceres gevinsten frem mod 2019. Det skyldes, at reduktionen af rentefradraget til 25 pct. sker via en afskaffelse af grænsen på 50.000 kr. for store rentefradrag. Det betyder, at rentefradraget bliver 29 pct. i 2015 faldende til 25 pct. i 2019. Derved reduceres gevinsten for en direktørfamilie med 2 børn i ejerbolig med 3.220 til 140.100 kr., for en funktionærfamilie med 2 børn i ejerbolig med 3.220 kr. til 42.620 kr. og for en LO-familie med 2 børn i ejerbolig med 2.314 kr. til 24.578 kr.

Indkomstforskelle - Ulighed målt ved gini-koefficienten

Det skønnes, at den samlede fordelingsvirkning målt ved gini-koefficienten er en begrænset stigning på ca. 1,3 pct. point i 2015, således at gini-koefficienten stiger fra 25,3 til 26,6, pct. Hertil bidrager afskaffelsen af topskatten, men også afskaffelsen af loftet over beskæftigelsesfradraget, lettelsen af aktionærbeskatningen samt afskaffelse af de grønne check. I modsat retning trækker reduktionen i skatteværdien af rentefradraget. Afgiftslettelserne vurderes at være nogenlunde neutrale i forhold til gini-koefficienten. En stigning i gini-koefficienten fra 25,3 til 26,6 pct. vil betyde, at Danmark går fra at være det 4. mest lige land til det 8. mest lige land i OECD, jf. tabellen nedenfor. Med en gini-koefficient på 26,6 vil ligheden i Danmark være på niveau med Sverige og Luxembourg, og indkomstfordelingen vil fortsat være mere lige end i lande som Tyskland, Holland og Schweiz.

CEPOS skattereform indeholder en mindre-regulering af overførselsindkomsterne i årene 2024-2030. Det øger også gini-koefficienten. I 2030 skønnes effekten af reformen på gini-koefficienten at udgøre 2½ pct. point. Det svarer til en gini-koefficient som i Holland, Luxembourg og Østrig i dag.

¹⁸ Det skyldes, at personfradraget vokser hurtigere end inflationen i perioden 2015-2030.

¹⁹ Som anført oven for er reformen beregnet på grundlag af 2015-regler før finanslovsaftalen, som forhøjer loftet.

Tabel 13.A Ulighed målt med Gini-koefficient i OECD.
 Danmark i dag og Danmark i 2015 med Cepos' skattereform

	<i>Gini</i>
1 Slovenien	0,245
2 Norge	0,250
3 Island	0,251
4 Danmark i dag	0,253
5 Tjekkiet	0,256
6 Slovakiet	0,261
7 Belgien	0,264
8 Finland	0,265
DK 2015 - CEPOS skattereform	0,266
9 Sverige	0,273
10 Luxembourg	0,276
11 Holland	0,278
12 Østrig	0,282
13 Schweiz	0,289
14 Ungarn	0,290
15 Tyskland	0,293
16 Irland	0,302
17 Polen	0,304
18 Frankrig	0,309
19 Korea	0,311
20 Canada	0,316
21 Italien	0,321
22 Estland	0,323
23 New Zealand	0,323
24 Australien	0,324
25 Grækenland	0,335
26 Japan	0,336
27 Portugal	0,341
28 Spanien	0,344
29 Storbritannien	0,344
30 Israel	0,377
31 USA	0,389
32 Tyrkiet	0,412
33 Mexico	0,482
34 Chile	0,503

Anm.: Tallene er som udgangspunkt for 2011. For følgende lande er tallene for 2012: Holland, Ungarn, Mexico og Australien. For Belgien er tallet for 2010 og for Japan er tallet for 2009.

Kilde: OECD samt egne beregninger.

Tabel 13.B Ulighed målt med Gini-koefficient i OECD.
 Danmark i dag og Danmark i 2030 med Cepos' skattereform

	<i>Gini</i>
1 Slovenien	0,245
2 Norge	0,250
3 Island	0,251
4 Danmark i dag	0,253
5 Tjekkiet	0,256
6 Slovakiet	0,261
7 Belgien	0,264
8 Finland	0,265
9 Sverige	0,273
10 Luxembourg	0,276
DK 2030 - CEPOS skattereform	0,278
11 Holland	0,278
12 Østrig	0,282
13 Schweiz	0,289
14 Ungarn	0,290
15 Tyskland	0,293
16 Irland	0,302
17 Polen	0,304
18 Frankrig	0,309
19 Korea	0,311
20 Canada	0,316
21 Italien	0,321
22 Estland	0,323
23 New Zealand	0,323
24 Australien	0,324
25 Grækenland	0,335
26 Japan	0,336
27 Portugal	0,341
28 Spanien	0,344
29 Storbritannien	0,344
30 Israel	0,377
31 USA	0,389
32 Tyrkiet	0,412
33 Mexico	0,482
34 Chile	0,503

Anm.: Tallene er som udgangspunkt for 2011. For følgende lande er tallene for 2012: Holland, Ungarn, Mexico og Australien. For Belgien er tallet for 2010 og for Japan er tallet for 2009. Det bemærkes, at ved beregning af gini-koefficienten i 2030 tages der ikke hensyn til bl.a. indfasningen af regeringens skattereform fra 2012. Der ses alene på, hvordan CEPOS skattereform påvirker det nuværende niveau for ulighed.

Kilde: OECD samt egne beregninger

Tabel 14. Oversigt over alle tiltag, mia. kr. (2014-priser), efter tilbageløb og adfærd	
Skat på arbejde, maks. 40 pct. marginalskat	-11,8
- Afskaffelse af topskat	
- Fjernelse af loft over beskæftigelsesfradrag	
- Indførelse af kommunespecifikt skråt skatteloft	
Marginalskat på 38 pct. for lønindkomst under 250.000 kr.	-8,5
Afskaffelse af indkomstafrapning af børnecheck	-0,1
Kapitalbeskatning	-17,6
Reduktion af positiv nettokapitalindkomst fra 42 til 25 pct.	-0,7
Reduktion af skatteværdi af rentefradrag fra 33 til 25 pct.	2,2
Reduktion af aktionærskat fra 42 til 25 pct.	-1,5
Afskaffelse af gave- og arveafgift	-4,3
- Afskaffelse af boafgift	-4,0
- Afskaffelse af gaveafgift	-0,3
Afskaffelse af kildebeskatning af udenlandske institutionelle investorer porteføljainvesteringer	-1,1
Nedsættelse af selskabsskat til 12 pct.	-12,1
Afskaffelse af begrænsning i fradragsret for selskabsskat	-0,1
Pensionsbeskatning	-0,7
Loft over ratepensioner bortfalder	-0,5
Udligningskatten fjernes	0,0
Pensionsafkastskatten sænkes fra 15,3 til 15,0 pct.	-0,2
Afgiftslettelser	-20,5
Afskaffelse af tinglysningsafgiften	-2,9
Afskaffelse af registreringsafgiften	-7,0
Afskaffelse af affaldsafgiften	-0,0
Afskaffelse af afgift af råstofsmaterialer	-0,0
Afskaffelse af afgift af ledningsført vand	-0,7
Afskaffelse af afgift på spil	-1,2
Afskaffelse af afgift på chokolade	-1,9
Afskaffelse af afgift på konsumis	-0,3
Afskaffelse af forskellige forbrugsafgifter	-0,4
Afskaffelse af afgift på arbejdsskader	-0,3
Nedsættelse af afgift af kvælstofoxider (NOx) fra 25 kr./kg til 10 kr./kg	-0,1
Nedsættelse af husholdningernes afgift på el til elvarmesatsen og ikke- indeksering af energiafgifter til 2020	-4,1
Nedsættelse af CO2-afgiften til 119 kr./ton	-0,5
Nedsættelse af spiritusafgiften til 74,55 kr. pr. L alkohol	-0,3
Nedsættelse af afgifter på øl (til 50,9 kr. pr. L alkohol) og vin (til 6,87 kr. pr. L vin)	-0,6
Nedsættelse af tobaksafgiften ¹	-0,2
I alt	-59,2
Finansiering	
Nulvækst i offentligt forbrug 2014-2020	17,2
Vækst i offentligt forbrug på ¼ pct. i årene 2020-2030 (i stedet for vækst på 1,1 pct.)	27,8
Reduktion i dagpengeperiode fra 2 til 1 år	3,5
Fjernelse af efterløn	3,5
Inflationsregulering af overførselsindkomster fra 2024-30	10,3
Afskaffelse af Grøn Check	1,1
I alt	63,5
Rest	4,3

Anm.: 1) Tobaksafgiften nedsættes til EUs minimumsniveau, svarende til en nedsættelse på

Kilde: Se Tabel 3, 4, 6, 7, 8 og 11